

**Curtea Supremă de Justiție**  
**D E C I Z I E**

**13 iunie 2023**

**mun. Chișinău**

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență :

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu

Parfeni Oxana

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2022, în cauza penală privindu-i pe

**Panuș Oleg XXXXX**, născut la xxxxx, decedat la xxxxx, originar din satul xxxxx;

**Cazacu Nicolae XXXXX**, născut la xxxxx, originar din satul xxxxx;

**Vîlcu Raisa XXXXX**, născută la xxxxx, decedată la xxxxx, originară din satul xxxxx.

**Termenul examinării cauzei:**

Instanța de fond: 10.07.2017 – 26.12.2019;

Instanța de apel: 23.01.2020 – 21.06.2022;

Instanța de recurs ordinar: 24.08.2022 – 13.06.2023.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

**C O N S T A T Ă :**

**1.** Prin sentința Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 26 decembrie 2019, Panuș Oleg a fost achitat de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(3) lit. b) Cod penal pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Cazacu Nicolae și Vîlcu Raisa au fost achitați de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(1) Cod penal pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintată de către Primăria orașului Xxxxxț cu privire la obligarea inculpaților Panuș Oleg, Cazacu Nicolae și Vîlcu Raisa de a restitui lotul de teren cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0.4191 ha, a fost respinsă, ca vădit neîntemeiată.

**1.1.** Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că *Panuș Oleg*, a fost diferit justiției fiind învinuit că, exercitând funcția de primar al orașelului Xxxxx, fiind în conformitate cu prevederile art. 123 alin.(3) Cod penal și conform anexei la Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din data de 16.07.2010, persoană cu funcție de demnitate publică, ales în vederea exercitării funcțiilor autorității publice și a acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, folosind intenționat situația de serviciu, depășind vădit limitele și atribuțiile de serviciu acordate prin lege, a săvârșit infracțiunea de „exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu,” în următoarele circumstanțe.

Astfel, acționând în mod intenționat, depășind în mod vădit limitele și atribuțiilor de serviciu acordate prin lege, contrar prevederilor art. 10 și 12 Cod funciar, conform cărora, atribuirea și înstrăinarea terenurilor se referă la competența exclusivă a consiliilor locale și se efectuează prin adoptarea deciziilor, urmărind scopul înregistrării și transmiterii în proprietatea cet. Cobahmatenco Liuba, a lotului de teren cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0.4191 ha, la atribuirea căruia aceasta nu avea careva drepturi, la 25.04.2012, a semnat și ulterior a eliberat demersul cu nr.21, potrivit căruia confirma că ar exista o eroare în obținerea dreptului de proprietate de către cet. Zaharia Ion, asupra lotului de teren cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0.4191 ha, și că terenul respectiv ar aparține cet. Cobahmatenco Liuba, conform deciziei Consiliului orașenesc Xxxxxx nr.xxxxxdin data de 21.04.1998, când aceasta din urmă nici nu era inclusă în lista persoanelor cărora, prin decizie, le-au fost atribuite loturi de teren.

Ulterior, acuzatorul de stat, Brătuțel Alexandru, în baza ordonanței privind modificarea acuzării din 21.05.2019 a modificat învinuirea în privința inculpatului Panuș Oleg, fiind diferit justiției pentru că a comis fapta prejudiciabilă prevăzută de legea penală ca infracțiune și pasibilă de pedeapsă penală, în următoarele circumstanțe.

*Panuș Oleg*, exercitând funcția de primar al orașelului Xxxxx, fiind în conformitate cu prevederile art. 123 alin.(3) Cod penal, cît și conform anexei la Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din 16.07.2010, persoană cu funcție de demnitate publică, ales în vederea exercitării funcțiilor autorității publice și a acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, folosind intenționat situația de serviciu, depășind vădit limitele și atribuțiile de serviciu acordate prin lege, a săvârșit infracțiunea de „exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, în următoarele circumstanțe.

Astfel, Panuș Oleg, acționând în mod intenționat, depășind în mod vădit limitele atribuțiilor de serviciu acordate prin lege, contrar prevederilor art. 10, 12 Cod funciar, conform cărora, atribuirea și înstrăinarea terenurilor se referă la competența exclusivă a consiliilor locale și se efectuează prin adoptarea deciziilor, urmărind scopul înregistrării și trecerii în proprietatea cet. Cobahmatenco Liuba a terenului cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0.4191 ha, la atribuirea căruia aceasta nu avea careva drepturi, la 25.04.2012, a semnat și ulterior a eliberat demersul cu nr.21, potrivit căruia confirma că ar exista o eroare în obținerea dreptului de proprietate de către cet. Zaharia Ion, asupra terenului cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0.4191 ha, și că terenul respectiv ar aparține cet. Cobahmatenco Liuba, conform deciziei Consiliului orașenesc Xxxxxx nr. xxxxxdin 21.04.1998, când această persoană nici nu era inclusă în lista persoanelor, cărora prin

decizie le-au fost atribuite loturi de teren. Potrivit informației eliberate de către Serviciul Cadastral Teritorial Călărași, valoarea lotului de teren cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața de 0.4191 ha, constituie suma 12753.80 (douăsprezece mii șapte sute cincizeci și trei, 80) lei, cauzându-i, astfel, daune în proporții considerabile Primăriei orașelului Xxxxx.

*Cazacu Nicolae* a fost diferit justiției fiind învinuit că, activând în funcția de specialist pentru reglementarea regimului, numit prin Dispoziția Consiliului orașelului Xxxxxț nr. 20 „c” din data de 04.10.1999, și fiind în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) Cod penal, persoană publică, căruia i se acorda permanent conform fișei de post, anumite drepturi și obligații în vederea ținerii cadastrului funciar al orașului, folosind intenționat situația de serviciu, depășind vădit limitele atribuțiile de serviciu acordate prin lege, a săvârșit infracțiunea de „exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu” în următoarele circumstanțe.

Astfel, *Cazacu Nicolae*, acționând în mod intenționat, depășind în mod vădit limitele atribuțiilor de serviciu acordate prin lege, contrar prevederilor art. 10 și 12 Cod funciar, conform cărora, atribuirea și înstrăinarea terenurilor se referă la competența exclusivă a consiliilor locale și se efectuează adoptarea deciziilor, urmărind scopul înregistrării și trecerii în proprietatea cet. Cobahmatenco Liuba, a terenului cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0.4191 ha, la atribuirea căruia această persoană nu avea careva drepturi, în luna aprilie, anul 2012, a redactat demersul cu nr.21, potrivit căruia primarul orașelului Xxxxx, a confirmat că ar exista o eroare în obținerea dreptului de proprietate de către cet. Zaharii Ion, asupra terenului cu nr. cadastral xxxxx cu suprafața de 0.4191 ha, și că terenul respectiv ar aparține cet. Cobahmatenco Liuba, conform deciziei Consiliului orașenesc Xxxxxț nr.xxxxxdin 21.04.1998, când această persoană nici nu era inclusă în lista persoanelor cărora prin decizie le-au fost atribuite loturi de teren.

Ulterior, acuzatorul de stat, Brătuțel Alexandru, în baza Ordonanței privind modificarea acuzării din 21.05.2019, a modificat învinuirea în privința inculpatului *Cazacu Nicolae*, fiind diferit justiției pentru că a comis fapta prejudiciabilă, prevăzută de legea penală ca infracțiune și pasibilă de pedeapsă penală în următoarele circumstanțe.

*Cazacu Nicolae*, activând în funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar, numit prin dispoziția Consiliului or. Xxxxxț, nr. 20 „c” din 04.10.1999, și fiind în acest mod în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) Cod penal, persoană publică, căruia i se acorda permanent, conform fișei de post, anumite drepturi și obligații în vederea ținerii cadastrului funciar al orașului, folosind intenționat situația de serviciu, depășind vădit limitele atribuțiile de serviciu acordate prin lege, a săvârșit infracțiunea de „exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu”, în următoarele circumstanțe.

Astfel, *Cazacu Nicolae*, acționând în mod intenționat, depășind în mod vădit limitele atribuțiilor de serviciu acordate prin lege, contrar prevederilor art. 10, 12 Cod funciar, conform cărora, atribuirea și înstrăinarea terenurilor se referă la competența exclusivă a consiliilor locale și se efectuează prin adoptarea deciziilor, urmărind scopul înregistrării și trecerii în proprietatea cet. Cobahmatenco Liuba, a terenului cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0. 4191 ha, la atribuirea căruia această persoană nu avea careva drepturi, în luna aprilie, anul 2012, a redactat demersul cu nr.21, potrivit căruia a confirmat primarului orașului Xxxxx, că ar exista

o eroare în obținerea dreptului de proprietate de către cet. Zaharia Ion, asupra terenului cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0,4191 ha, și că terenul respectiv ar aparține cet. Cobahmatenco Liuba, conform deciziei Consiliului orășenesc Xxxxxț nr.xxxxxdin 21.04.1998, când această persoană nici nu era inclusă în lista persoanelor cărora prin decizie le-au fost atribuite loturi de teren. Potrivit informației eliberate de către Serviciul Cadastral Teritorial Călărași, valoarea sectorului de teren cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafață de 0.4191 ha, constituie 12753.80 (douăsprezece mii șapte sute cincizeci și trei, 80) lei, cauzându-i astfel daune în proporții considerabile Primăriei orășelului Xxxxx.

*Vîlcu Raisa* a fost diferită justiției fiind învinuită că, activând în funcția de secretar al Consiliului local Xxxxx, fiind numită prin Decizia Consiliului local nr. 13/2 din 30.09.2001, și fiind în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) Cod penal, persoană publică, căruia i se acorda permanent conform fișei de post, anumite drepturi și obligații, folosind intenționat situația de serviciu, depășind vădit limitele atribuțiilor de serviciu acordate prin lege, a săvârșit infracțiunea de „exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu,” în următoarele circumstanțe.

Astfel, *Vîlcu Raisa*, acționând în mod intenționat, depășind în mod vădit limitele atribuțiilor de serviciu acordate prin lege, contrar prevederilor art. 10, 12 Cod funciar, conform cărora, atribuirea și înstrăinarea terenurilor se referă la competența exclusivă a consiliilor locale și se efectuează prin adoptarea deciziilor, urmărind scopul înregistrării și transmiterii în proprietatea cet. Cobahmatenco Liuba, a terenului cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0.4191 ha, la atribuirea căruia această persoană nu avea careva drepturi, în luna aprilie anul 2012, a tehnoredactat demersul cu nr. 21, pe care l-a semnat din numele primarului orășelului Xxxxx, potrivit căruia ar exista o eroare în obținerea dreptului de proprietate de către cet. Zaharia Ion, asupra lotului de teren cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0.4191 ha, și că terenul respectiv ar aparține cet. Cobahmatenco Liuba, conform deciziei Consiliului orășenesc Xxxxxț nr.xxxxxdin 21.04.1998, când aceasta nici nu era inclusă în lista persoanelor cărora prin decizie le-au fost atribuite loturi de teren.

Ulterior, acuzatorul de stat, Brătuțel Alexandru, în baza ordonanței privind modificarea acuzării din 21.05.2019, a modificat învinuirea în privința lui *Vîlcu Raisa*, fiind diferită justiției pentru că a comis fapta prejudiciabilă, prevăzută de legea penală ca infracțiune și pasibilă de pedeapsă penală în următoarele circumstanțe.

*Vîlcu Raisa*, activând în funcția de secretar al Consiliului local Xxxxx, fiind numită prin Decizia Consiliului local nr. 13/2 din 30.09.2001, și fiind în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) Cod penal, persoană publică, căruia i se acorda permanent, conform fișei de post, anumite drepturi și obligații, folosind intenționat situația de serviciu, depășind vădit limitele atribuțiilor de serviciu acordate prin lege, a săvârșit infracțiunea de „exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu,” în următoarele circumstanțe.

Astfel, *Vîlcu Raisa*, acționând în mod intenționat, depășind în mod vădit limitele atribuțiilor de serviciu acordate prin lege, contrar prevederilor art. 10 și 12 Cod funciar, conform cărora, atribuirea și înstrăinarea terenurilor se referă la competența exclusivă a consiliilor locale și se efectuează prin adoptarea deciziilor, urmărind scopul înregistrării și transmiterii în proprietatea cet. Cobahmatenco Liuba

a lotului de teren cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0.4191 ha, la atribuirea căruia această persoană nu avea careva drepturi, în luna aprilie, anul 2012, a tehnoredactat demersul cu nr.21, pe care l-a semnat din numele primarului orașelului Xxxxx, potrivit căruia ar exista o eroare în obținerea dreptului de proprietate de către cet. Zaharia Ion, asupra terenului cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0.4191 ha, și că terenul respectiv ar aparține cet. Cobahmatenco Liuba, conform Deciziei Consiliului orașenesc Xxxxxt nr.xxxxxdin 21.04.1998, când această persoană nici nu era inclusă în lista persoanelor, cărora prin decizie le-au fost atribuite loturi de teren. Potrivit informației eliberate de către Serviciul Cadastral Teritorial Călărași, valoarea sectorului de teren cu numărul cadastral xxxxx, suprafața de 0.4191 ha, constituie 12753. 80 (douăsprezece mii șapte sute cincizeci și trei, 80) lei, cauzându-i astfel daune în proporții considerabile Primăriei orașelului Xxxxx.

2. Legalitatea și temeinicia sentinței de achitare, în termenul și modul prevăzut de art. 402-403 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Panuș Oleg să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, iar Cazacu Nicolae și Vîlcu Raisa să fie recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal.

În argumentarea apelului, procurorul a invocat următoarele argumente:

- vinovăția inculpaților Panuș Oleg, Cazacu Nicolae și Vîlcu Raisa de comiterea infracțiunilor incriminate a fost demonstrată, pe deplin, prin : declarațiile martorilor audiați în cadrul ședinței de judecată; procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor din 02.07.2015, potrivit căruia a fost ridicat dosarul cadastral nr. xxxxx pe 15 file; certificatul eliberat de Șeful Serviciului raional de Arhivă Călărași din 23.06.2015; procesul-verbal de examinare a obiectului din 26.01.2016, potrivit căruia au fost examinate copiile autentificate din dosarul cadastral pe terenul nr. xxxxx; copiile autentificate din dosarul cadastral pe terenul nr. xxxxx în număr de 11 file; cererea depusă din numele cet. Popescu Tatiana Leonid a.n. 1973, privind înregistrarea bunului cadastral xxxxx; un contract de vânzare- cumpărare a bunului cadastral xxxxx; cererea depusă din numele cet. Cobahmatenco Liuba a.n. 1956 din 29.01.2015 privind bunul cadastral xxxxx; cererea depusă din numele cet. Cobahmatenco Liuba a.n. 1956 din 14.02.2013 privind bunul cadastral xxxxx; duplicat al titlului de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral xxxxx, eliberat la 06.02.2013; cererea depusă din numele cet. Cobahmatenco Liuba a.n. 1956 din 06.02.2013 privind bunul cadastral xxxxx; demersul cu nr. 21 din 25.04.2012, eliberat de către Xxxxxc către OCT Călărași; cererea depusă din numele cet. Cobahmatenco Liuba a.n. 1956 din 19.04.2012 privind bunul cadastral xxxxx; cererea depusă de către Zaharia Ivan către OCT Călărași din 19.04.2012; titlu de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral xxxxx, eliberat la 16.07.2004, cu suprafața de 0,2792 ha; titlu de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral xxxxx, eliberat la 16.07.2004, pe numele lui Zaharia Ivan, cu suprafața de 0,4191 ha; procesul-verbal de examinare a obiectului din 25.01.2016; decizia consiliului Vărzăreștii Noi nr. xxxxxdin 21 aprilie 1998; decizia consiliului Vărzăreștii Noi nr. xxxxxdin 21 aprilie 1998; procesul-verbal de examinare a obiectului din 25.01.2016, potrivit căruia a fost examinat procesul-verbal nr. 07 al ședinței consiliului comunei Vărzăreștii Noi din 21 aprilie 1998; procesul-verbal nr. 07 al ședinței consiliului

comunei Vărzăreștii Noi din 21 aprilie 1998; procesul-verbal de ridicare din 09.12.2015, potrivit căruia a fost ridicat demersul Primăriei or. XXXXX r-nul Strășeni cu nr. 21 din 25.04.2012, adresat către Oficiul Cadastral Teritorial Călărași cu referire la terenul cu nr. Cadastral xxxxx; procesul-verbal de examinare a obiectului din 25.01.2016, potrivit căruia a fost examinat demersul Primăriei or. XXXXX r-nul Strășeni cu nr. 21 din 25.04.2012, adresat către Oficiul Cadastral Teritorial Călărași cu referire la terenul cu nr. Cadastral xxxxx; demersul Primăriei or. XXXXX r-nul Strășeni cu nr. 21 din 25.04.2012, adresat către Oficiul Cadastral Teritorial Călărași cu referire la terenul cu nr. Cadastral xxxxx; procesul-verbal de examinare a obiectului din 25.01.2016, potrivit căruia a fost examinat răspunsul cu nr. 194 din 21.04.2015, eliberat de către Serviciul National de Arhivă a Consiliului Raional Călărași; răspunsul cu nr. 194 din 21.04.2015, eliberat de către Serviciul rațional de Arhivă a Consiliului Raional Călărași; procesul-verbal de ridicare din 06.06.2016, potrivit căruia a fost ridicat un certificat cu nr, 21 din 25 aprilie 2012 eliberat de către Primăria or. XXXXX; procesul-verbal de examinare din 06.06.2016, potrivit căruia a fost examinat un demers cu nr. 21 din 25 aprilie 2012 eliberat de către Primăria or. XXXXX; un demers cu nr, 21 din 25 aprilie 2012 eliberat de către Primăria or. XXXXX;

- deși inculpații au fost achitați pe motiv că fapta imputată nu întrunește elementele constitutive ale componenței de infracțiuni, prima instanță nu s-a expus care anume element constitutiv al componenței de infracțiune lipsește și nici nu a indicat motivele pentru care a respins probele acuzării, ceea ce contravine prevederilor art. 394 alin. (3) pct. 2 Cod de procedură penală;

- la adoptarea soluției pe caz, prima instanță a indicat niște argumente care au un caracter ambiguu, fiind formale, fără a fi efectuată o analiză amplă și obiectivă, or, aceste argumente sunt combătute prin ansamblu de probe prezentate de către procuror în ședința de judecată, fapt care denotă o atitudine părtinitoare a instanței de judecată față de inculpați, și respectiv, ar putea pune la îndoială imparțialitate și corectitudinea acesteia.

**3.** Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2022 a fost respins ca nefondat apelul declarat de către procuror, cu menținerea sentinței primei instanțe.

**3.1.** În partea descriptivă a deciziei instanței de apel s-a consemnat că, la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că Panuș Oleg urma a fi achitat pe motiv că fapta imputată nu întrunește elementele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, iar Cazacu Nicolae și Vîlcu Raisa, urma a fi achitați pe motiv că fapta imputată nu întrunește elementele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzut de art. 328 alin.(1) Cod penal. Or, aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, instanța de apel a statuat că nici una din probele acumulate la urmărirea penală și cercetate în ședința instanței de fond și apel, indicate la f.d. 207-212, Vol. III, nu confirmă existența în acțiunile inculpaților a elementelor infracțiunilor incriminate.

Suplimentar, instanța de apel a menționat că din conținutul actului de învinuire (rechizitoriului) și a Ordonanței privind modificarea acuzării din 21.05.2019, prin care a fost modificată învinuirea, rezultă faptul că inculpatul Panuș Oleg este diferit justiției pentru că a comis fapta prejudiciabilă prevăzută de legea penală ca infracțiune și pasibilă de pedeapsă penală, în următoarele circumstanțe.

Inculpatul Panuș Oleg, exercitând funcția de primar al orașelului Xxxxx, fiind în conformitate cu prevederile art. 123 alin.(3) Cod penal, cât și conform anexei la Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din data de 16.07.2010, persoană cu funcție de demnitate publică, ales în vederea exercitării funcțiilor autorității publice și a acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico - economice, folosind intenționat situația de serviciu, depășind vădit limitele atribuțiile de serviciu acordate prin lege, a săvârșit infracțiunea de „exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu”, în următoarele circumstanțe.

Astfel, inculpatul Panuș Oleg, acționând în mod intenționat, depășind în mod vădit limitele atribuțiilor de serviciu acordate prin lege, contrar prevederilor art. 10, 12 Cod funciar, conform cărora, atribuirea și înstrăinarea terenurilor se referă la competența exclusivă a consiliilor locale și se efectuează prin adoptarea deciziilor, urmărind scopul înregistrării și trecerii în proprietatea cet. Cobahmatenco Liuba, a terenului cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0.4191 ha, la atribuirea căruia aceasta nu avea careva drepturi, la 25.04.2012, a semnat, și ulterior, a eliberat demersul cu nr.21, potrivit căruia confirmă că, ar exista o eroare în obținerea dreptului de proprietate de către cet. Zaharia Ion, asupra terenului cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0.4191 ha, și că terenul respectiv ar aparține cet. Cobahmatenco Liuba, conform deciziei Consiliului orașenesc Xxxxxx nr.xxxxx din data de 21.04.1998, când această persoană nici nu era inclusă în lista persoanelor, cărora prin decizie le-au fost atribuite loturi de teren. Potrivit Informației eliberate de către Serviciul Cadastral Teritorial Călărași, valoarea lotului de teren cu numărul cadastral xxxxx, suprafața de 0.4191 ha, constituie suma 12753.80 (douăsprezece mii șapte sute cincizeci și trei,80) lei, cauzându-i, astfel, daune în proporții considerabile Primăriei orașelului Xxxxxx din raionul Strășeni.

Din conținutul actului de învinuire (rechizitoriului) și a Ordonanței privind modificarea acuzării din data de 21.05.2019, prin care a modificat învinuirea, rezultă faptul că inculpatul Cazacu Nicolae, activând în funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar, numit prin dispoziția Consiliului or. Xxxxxx, nr. 20 „c” din data de 04.10.1999, și fiind în acest mod în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) Cod penal, persoană publică, căruia i se acorda permanent conform fișei de post, anumite drepturi și obligații în vederea ținerii cadastrului funciar al orașului, folosind intenționat situația de serviciu, depășind vădit limitele atribuțiile de serviciu acordate prin lege, a săvârșit infracțiunea de „exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu”, în următoarele circumstanțe.

Astfel el, acționând în mod intenționat, depășind în mod vădit limitele atribuțiilor de serviciu acordate prin lege, contrar prevederilor art. 10, 12 Cod funciar, conform cărora, atribuirea și înstrăinarea terenurilor se referă la competența exclusivă a consiliilor locale și se efectuează prin adoptarea deciziilor, urmărind scopul înregistrării și trecerii în proprietatea cet. Cobahmatenco Liuba, a terenului cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0. 4191 ha, la atribuirea căruia această persoană nu avea careva drepturi, în luna aprilie anul-2012, a redactat demersul cu

nr.21, potrivit căruia a confirmat primarului orasului Xxxxx, că ar exista o eroare în obținerea dreptului de proprietate de către cet. Zaharia Ion, asupra terenului cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0.4191 ha, și că terenul respectiv ar aparține cet. Cobahmatenco Liuba, conform deciziei Consiliului orășenesc Xxxxxț nr.xxxxxdin 21.04.1998, când această persoană nici nu era inclusă în lista persoanelor cărora prin decizie le-au fost atribuite loturi de teren. Potrivit informației eliberate de către Serviciul Cadastral Teritorial Călărași, valoarea sectorului de teren cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafață de 0.4191 ha, constituie 12753. 80 (douăsprezece mii șapte sute cincizeci și trei, 80) lei, cauzându-i, astfel, daune în proporții considerabile Primăriei orașelului Xxxxxț din raionul Strășeni.

Tot din conținutul actului de învinuire și a ordonanței privind modificarea acuzării din 21.05.2019, prin care a modificat învinuirea, rezultă faptul că inculpata Vîlcu Raisa, a fost diferită justiției pentru că a comis fapta prejudiciabilă, prevăzută de legea penală ca infracțiune și pasibilă de pedeapsă penală în următoarele circumstanțe.

Vîlcu Raisa, activând în funcția de secretar al Consiliului local Xxxxx, fiind numită prin Decizia Consiliului local nr. 13/2 din 30.09.2001, și fiind în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) Cod penal, persoană publică, căruia i se acorda permanent, conform fișei de post, anumite drepturi și obligații, folosind intenționat situația de serviciu, depășind vădit limitele atribuțiilor de serviciu acordate prin lege, a săvârșit infracțiunea de „exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu”, în următoarele circumstanțe.

Astfel, Vîlcu Raisa, acționând în mod intenționat, depășind în mod vădit limitele atribuțiilor de serviciu acordate prin lege, contrar prevederilor art. 10, 12 Cod funciar, conform cărora, atribuirea și înstrăinarea terenurilor se referă la competența exclusivă a consiliilor locale și se efectuează prin adoptarea deciziilor, urmărind scopul înregistrării și transmiterii în proprietatea cet. Cobahmatenco Liuba a lotului de teren cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0.4191 ha, la atribuirea căruia această persoană nu avea careva drepturi, în luna aprilie - 2012, a tehnoredactat demersul cu nr.21, pe care l-a semnat din numele primarului orașelului Xxxxx, potrivit căruia ar exista o eroare în obținerea dreptului de proprietate de către cet. Zaharia Ion, asupra terenului cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0.4191 ha, și că terenul respectiv ar aparține cet. Cobahmatenco Liuba, conform Deciziei Consiliului orășenesc Xxxxxț nr.xxxxxdin 21-04-1998, când această persoană nici nu era inclusă în lista persoanelor, cărora prin decizie le-au fost atribuite loturi de teren. Potrivit informației eliberate de către Serviciul Cadastral Teritorial Călărași, valoarea sectorului de teren cu numărul cadastral xxxxx, suprafață de 0.4191 ha, constituie 12753,80 (douăsprezece mii șapte sute cincizeci și trei, 80) lei, cauzându-i astfel daune în proporții considerabile Primăriei orașelului Xxxxx.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a stabilit că în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit cu certitudine faptul că la 21.01.2016 cet. Zaharia Ion a depus la rugămintea fostei sale concubine Cobahmatenco Liuba, o cerere la Oficiul Cadastral Teritorial Călărași, prin care a solicitat să fie anulat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral xxxxx, din motiv că a fost perfectat greșit pe numele său la 19.04.2012.

În baza cererii depuse de cet. Zaharia Ion la 21.01.2016, registratorul din cadrul Oficiului Cadastral Teritorial Călărași, Vasilachi Alexandru, în baza prevederilor

art.38 alin.(3) din Legea Cadastrului bunurilor imobile nr.1543-XII din 25.02.1998 și a pct. 121, 123 din Instrucțiunea „Cu privire la înregistrarea bunurilor imobile și drepturilor asupra lor din data de 22.06.2005”, a acceptat solicitarea acestuia și a perfectat ulterior un titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral xxxxx, pe numele cet. Cobahmatenco Liuba.

Conform art.12 alin.(8) lit. b) din Legea Cadastrului bunurilor imobile nr.1543XII din data de 25.02.1998, registratorul decide, în modul stabilit, asupra efectuării sau modificării înscrierii în registrul bunurilor imobile, ori refuză efectuarea sau modificarea înscrierii respective.

Acest fapt, a fost confirmat în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel de către registratorul din cadrul Oficiului Cadastral Teritorial Călărași, Vasilachi Alexandru, care fiind audiat în calitate de martor, a explicat că doar în baza demersului nr.21 eliberat de Primăria orașelului Xxxxxxț la 25.04.2012, și fără cererea cet. Zaharia Ion, prin care acesta a solicitat să fie anulat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral xxxxx, din motiv că a fost perfectat greșit pe numele său, el, în calitate de registrator nu era în drept să perfecteze un alt titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral xxxxx, pe numele cet. Cobahmatenco Liuba.

Art. 28 din Legea Cadastrului bunurilor imobile nr.1543-XII din data de 25.02.1998, prevede expres și exhaustiv temeiurile înregistrării dreptului de proprietate.

Prin urmare, în cazul în care, la momentul depunerii cererii la Oficiul Cadastral Teritorial Călărași, registratorul Vasilachi Alexandru, ar fi stabilit că nu este suficient doar demersul nr.21, eliberat de Primăria orașelului Xxxxxxț și cererea depusă de cet Zaharia Ion, pentru radierea dreptului de proprietate a acestuia din urmă, asupra lotului de teren cu numărul cadastral xxxxx, registratorul era în drept să solicite prezentarea unor acte și documente justificative suplimentare, atât din partea Primăriei orașelului Xxxxxxț cât și din partea cet. Zharia Ion, însă după cum s-a stabilit în cadrul cercetării judecătorești, registratorul nu a solicitat careva acte sau documente suplimentare.

Prin ordonanțele din 19.10.2015, Zaharia Ion a fost recunoscut în calitate de parte-vătămată și parte civilă în prezenta cauză penală.

În baza ordonanței din 11.12.2015, Lozovanu Elena a fost recunoscută în calitate reprezentant legal al părții - vătămate Zaharia Sergiu.

Ulterior, prin ordonanța din data de 06.06.2016, a fost retrasă (încetată) calitatea de parte-vătămată a cet. Zaharia Ion, iar prin ordonanța din data de 22.06.2016, primarul orașelului Xxxxxxț a fost recunoscut în calitate de reprezentant legal a acestei autorități administrative.

În baza ordonanței din 02.12.2016, Primăria orașelului Xxxxxxț a fost recunoscută în calitate parte vătămată în prezenta cauză penală.

În continuare, instanța de apel a reținut că potrivit conținutului actului de învinuire și al ordonațelor de modificare a înviunuirii din 21.05.2019, reiese că temeiul recunoașterii în baza ordonanței din 02.12.2016, în calitate parte vătămată a Primăriei orașelului Xxxxxxț, îl constituie faptul că nu se atestă careva decizii sau alte acte cu caracter administrativ, adoptate de Consiliul și Primăria orașelului Xxxxxxț, prin care s-ar confirma transmiterea în proprietatea cet. Zaharia Ion, și ulterior, în

proprietatea cet. Cobahmatenco Liuba a lotului de teren cu numărul cadastral xxxxx, situat în extravilanul satului Xxxxxdin raionul Strășeni.

Însă, din materialele cauzei și probele anexate la dosar rezultă că asemenea acte cu caracter administrativ, prin care s-ar confirma transmiterea în proprietatea cet. Zaharia Ion, și ulterior, în proprietatea cet. Cobahmatenco Liuba, a lotului de teren cu numărul cadastral xxxxx, situat în extravilanul satului Xxxxxdin raionul Strășeni, nu pot exista din motivul că lotul de teren respectiv, nu s-a aflat niciodată la balanța sau în proprietatea unității administrative teritoriale Xxxxxț, fapt care se confirmă prin declarațiile fostului primar al satului Vărzărestii - Noi, Deriughin Andrei, care în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel a explicat cu lux de amănunte, circumstanțele în care el în calitate de primar, i-a transmis cet. Cobahmatenco Liuba, lotul de teren cu numărul cadastral xxxxx.

Mai mult, instanța de apel a stabilit că circumstanțele enunțate supra se confirmă prin înscrisurile anexate la materialele cauzei penale, din care rezultă că după radierea dreptului de proprietate asupra lotului de teren cu numărul cadastral xxxxx, situat în extravilanul satului Xxxxxdin raionul Strășeni, a cet. Zaharia Ion, în baza propriei cereri depusă de acesta la 21.01.2016, dreptul de proprietate asupra lotului de teren cu numărul cadastral xxxxx, a fost înregistrat după cet. Cobahmatenco Liuba, iar ulterior, dreptul de proprietate asupra acestui lot de teren a fost înregistrat în baza Contractului de vânzare-cumpărare din data de 03.02.2015, după cet. Popescu Ion, fapt care confirmă și prin Extrasele eliberate de Agenția Relații Funciare și Cadastru.

Totodată, din materialele cauzei rezultă că Consiliul orășenesc Xxxxxț prin Decizia nr.2/12 din 26.07.2017 a decis în legătură cu demersul nr.21 eliberat de Primăria orăselului Xxxxxț la 25.04.2012, că inculpații Panus Oleg, Cazacu Nicolae și Vîlcu Raisa, în calitate de funcționari ai Primăriei Xxxxxț, au acționat în limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, n-au urmărit interesul material și alte interese personale și nu au cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice.

Astfel, demersul nr.21 din 25.04.2012, tehnordacatat de inculpații Cazacu Nicolae și Vîlcu Raisa și semant de inculpatul Panuș Oleg, în calitate de primar al orăselului Xxxxxț din raionul Strășeni, nu poate fi asimilat (catalogat) ca un act cu caracter administrativ în sensul prevederilor art.3 din Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din data de 10-02-2000 (în vigoare la momentul întocmirii acestui demers), deoarece un asemenea demers nu poate constitui obiect al acțiunii în contencios administrativ, ci mai degrabă o faptă sau opreațiune-tehnică materială care se adoptă de autoritățile publice în scopul executării actului administrativ.

Mai mult, instanța de apel a indicat că din declarațiile registratorului din cadrul Oficiului Cadastral Teritorial Călărași, Vasilachi Alexandru, rezultă că doar în baza demersului nr.21 eliberat de Primăria orăselului Xxxxxț la 25.04.2012, și fără cererea cet. Zharia Ion, prin care acesta a solicitat să fie anulat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral xxxxx, din motiv că a fost perfectat greșit pe numele său, el, în calitate de registrator nu era în drept să perfecteze un alt titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral xxxxx, pe numele cet. Cobahmatenco Liuba.

Astfel, atât din sensul prevederilor art.3 din Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV, (în vigoare la momentul întocmirii acestui demers), cât și din conținutul

declarațiilor registratorului din cadrul Oficiului Cadastral Teritorial Călărași, Vasilachi Alexandru, rezultă cu certitudine faptul că demersul nr.21 din data de 25.04.2012, tehnordacatat de inculpații Cazacu Nicolae și Vîlcu Raisa, și semnat de inculpatul Panuș Oleg, în calitate de primar al orașelului Xxxxxx, nu are caracter obligatoriu (de executare) pentru registratorul din cadrul Oficiului Cadastral Teritorial Călărași, Vasilachi Alexandru.

Conform art.32 alin.(1) din Legea Cadastrului bunurilor imobile nr.1543-XII din data de 25.02.1998, organul cadastral teritorial este obligat să verifice dacă documentele prezentate pentru înregistrare corespund exigențelor prezentei legi și ale altor acte normative.

În conformitate cu art.38 alin.(3) din Legea Cadastrului bunurilor imobile nr.1543-XII din data de 25.02.1998, greșelile care nu au caracter tehnic (indicarea greșită a tipului de drept, a denumirii titularului de drepturi, componența bunului imobil, denaturarea mărimii cotelor în proprietatea comună, a coordonatelor hotarelor, exceptînd transformarea coordonatelor punctelor de hotar dintr-un sistem de coordonate în altul, și alte greșeli care lezează drepturile și interesele legitime ale titularilor de drepturi sau ale altor persoane), se corectează cu consimțămîntul exprimat în scris ai fiecărui titular de drepturi ale cărui interese sînt atinse sau în temeiul hotărîrii judecătorești irevocabile.

Aferent circumstanțelor descrise supra, instanța de apel a indicat că acuzatorul de stat nu a demonstrat prin careva probe că fapta imputată inculpaților Panuș Oleg, Cazac Nicolae și Vîlcu Raisa întrunește elementele constitutive la componenței de infracțiuni prevăzută de art.328 alin.(1) și (3) Codul penal, în speță în acțiunile inculpaților lipsind latura obiectivă și latura subiectivă, considerent din care inculpații întemeiat au fost achitați.

Totodată, instanța de apel a reținut că potrivit Certificatului de deces DC-IV xxxxxx, inculpata Vîlcu Raisa, la 30 septembrie 2021, a decedat, iar potrivit Certificatului de deces DC-IV xxxxxx, inculpatul Panuș Oleg, la 03 decembrie 2021, a decedat.

Prin urmare, instanța de apel a reiterat că faptul decesului inculpaților Vîlcu Raisa și Panuș Oleg la etapa judecării apelului, avînd în plan secund o sentință de achitare pe caz, face imposibilă punerea pe rol a cauzei și începerea examinării acesteia în lumina jurisprudenței CEDO, și anume a cauzei Grădinar versus Moldova, or după decesul inculpaților nu se mai pot derula acțiuni procedurale specifice tragerii la răspundere penală față de un subiect, dat fiind faptul, că nu mai există subiectul infracțiunii. Totodată, apare ca lipsit de temei juridic continuarea procesului de judecată în vederea adoptării soluției de fond ce vizează vinovăția inculpaților Vîlcu Raisa și Panuș Oleg, de vreme ce aceștia nu există, mai mult ca atît, dispunerea încetării procesului în legătura cu decesul inculpaților ar echivala cu nereabilitarea acestora în contextul limitei apelului formulat asupra unei sentințe de achitare.

4. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de apel, procurorul declară recurs ordinar, prin care, invocînd temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În recurs, partea acuzării menționează că instanța de apel urma să desfășoare concluzia despre achitarea inculpaților expunîndu-și punctul său de vedere asupra

fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la baza deciziei de achitare, fapt care pe caz nu a avut loc, fiind efectuată o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale.

Prin urmare, achitându-i pe Panuș Oleg, Cazacu Nicolae și Vîlcu Raisa, instanțele de fond s-au bazat doar pe declarațiile inculpaților, fără a lua în considerație toate probele acuzării, care sunt indicate și ca motive ale apelului procurorului, iar instanța de apel le-a apreciat eronat, fiind respinsă puterea de acuzare fără o motivare plauzibilă sau bazată pe probe ce ar combate învinuirea incriminată inculpaților, astfel, încălcând prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală. Mai mult, atât instanța de fond, cât și instanța de apel nu au luat în considerație declarațiile părții vătămate, declarațiile martorilor, declarațiile reprezentantului Primăriei orașelului Xxxxx, Pascaru Alexandru, cât și probele prezentate de acuzare, adoptând o hotărâre reieșind, în mod parțial, doar din declarațiile inculpaților și pledoria apărătorilor săi.

Totodată, acuzarea a susținut că, deși inculpații au fost achitați pe motiv că fapta imputată nu întrunește elementele constitutive ale componenței de infracțiuni, însă instanța de apel nu s-a expus care anume element constitutiv al componenței de infracțiune lipsește și nici nu a indicat motivele pentru care a respins probele acuzării, ceea ce contravine prevederilor art. 394 alin. (3) pct. 2 Cod de procedură penală.

La fel, acuzarea a subliniat că instanța de apel nu a apreciat sub toate aspectele probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanțele judecătorești de fond și apel în cauza penală și neîntemeiat a menținut sentința de achitare.

5. Avocatul Tarsîna Vasile în numele inculpatului Panuș Oleg a prezentat referință pe marginea recursului declarat de către procuror, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, menționând că argumentele invocate în recurs au constituit obiect de examinare în instanța de apel, iar o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza hotărârii de achitare nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

6. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi respins, ca inadmisibil, pentru următoarele considerente de fapt și de drept.

Din punct de vedere procesual, soluția de respingere a recursului declarat în prezenta cauză se bazează pe dispoziția art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, potrivit căreia judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că acesta nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată. Înainte de a pronunța soluția de respingere a prezentei cereri, instanța de recurs ordinar a verificat dacă temeiurile de casare din art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală sunt subsecvente circumstanțelor desfășurate de procuror în cererea de recurs, pe fond constatând că hotărârea contestată este conformă legii procesual-penale, fără a prezenta vreo lipsă de natură să le afecteze și să genereze desființarea acesteia.

În același punct de analiză, prezintă relevanță specificarea că, instanța de recurs ordinar la această etapă a procedurilor nu declanșează un control devolutiv asupra

fondului cauzei, nu dă o nouă apreciere probelor administrate și cercetate și nu se expune repetat asupra acelorași argumente care anterior au fost obiect de dispută în instanța de apel și asupra cărora aceasta s-a pronunțat prin decizie motivată.

Or, obiectul cenzurii instanței de recurs este limitat la chestiuni de drept, iar rațiunea și finalitatea exercitării acestei căi de atac, constă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei. Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

La caz, instanța de recurs nu a constatat admiterea vreunei erori de drept sau a altor deficiențe de ordin procesual în lucrul judecat de instanțele de fond, care s-au pronunțat asupra achitării inculpaților pe capetele de acuzare incriminate acestora prin rechizitoriu. Motiv din care, soluția de achitare adoptată pe marginea speței deferite judecării se menține *ad integrum*.

Reieșind din solicitările înaintate de procuror în cererea de recurs, Colegiul penal lărgit constată că acesta pledează pentru casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare, considerând că vinovăția inculpaților a fost dovedită indubitabil prin sistemul de probe acumulate la dosar. Pe când, Colegiul penal lărgit constată că, instanțele de fond au cercetat minuțios toate aspectele învinuirii înaintate inculpaților, în acest sens verificând și apreciind conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării, ajungând la concluzia corectă despre nevinovăția acestora de cele imputate prin actul de sesizare al instanței.

Mai mult, supunând analizei argumentele invocate de către recurent, Colegiul apreciază că recursul declarat de procuror este mai degrabă un „*apel deghizat*”, decât un „*efort conștiincios de a corecta o eroare judiciară*”, care se bazează preponderent pe argumente deja examinate minuțios și respinse în cadrul procedurii precedente, iar în prezent nu există „*circumstanțe cu caracter substanțial și convingător*”, care să justifice ingerința în hotărârea instanței de apel de a menține sentința de achitare în privința inculpaților Panuș Oleg, Cazacu Nicolae și Vîlcu Raisa, învinuiți de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, și respectiv, art. 328 alin. (1) Cod penal.

Raționamentele pe care se fundamentează soluția de inadmisibilitate a prezentului recurs, se mai bazează pe aceea că, este inacceptabil faptul că procurorul, pe calea recursului ordinar, dorește să se ajungă practic la o nouă analiză a hotărârilor adoptate de instanțele de fond din perspectiva circumstanțelor factologice statuate de acestea și a aprecierii probatoriului, în acest sens instanța de recurs ordinar transformându-se într-o veritabilă instanță de apel, ceea ce excede scopul pentru care aceasta a fost creată. Simpla posibilitate de a exista două puncte de vedere asupra unei chestiuni de fapt sau de drept nu este un temei pentru reexaminarea cauzei în fond. O îndepărtare de la acest principiu este justificată doar când devine necesară ca urmare a unor circumstanțe ce au un caracter substanțial și obligatoriu, ceea ce la caz nu s-a dovedit (*a se vedea Ryabykh împotriva Rusiei, nr. 52.854/99, & 52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului 2003-IX*).

Cu titlul de principiu, se relevă că una din condițiile guvernante la adoptarea hotărârii judecătorești legale este respectarea garanțiilor procesului echitabil, ceea ce, la caz, a fost îndeplinit întocmai de către instanțele ierarhic inferioare.

În esență, instanțele de fond, verificând cele imputate inculpaților au conchis că procurorul nu și-a susținut învinuirea în sensul declarat, adică nu a acumulat și prezentat instanței suficiente probe pertinente și concludente, care ar fi demonstrat indubitabil vinovăția lui Panuș Oleg, Cazacu Nicolae și Vîlcu Raisa, în comiterea infracțiunilor incriminate.

În continuare, deși instanța de recurs ordinar nu vede necesitatea de a reitera argumentele care au stat la baza achitării inculpaților, odată ce acestea au fost mai mult decât detaliat redată în hotărârile judecătorești ale instanțelor de fond, totuși este esențial de a trasa câteva linii directorii care răstoarnă indubitabil poziția procurorului vis-a-vis de vinovăția celor trei inculpați în baza art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, și respectiv, art. 328 alin. (1) Cod penal.

În expunerea de motive care au fundamentat soluția adoptată pe caz, se pornește de la faptul că instanța de apel, corect a constatat că în cadrul cercetării judecătorești a primei instanțe s-a stabilit cu certitudine faptul că la 21.01.2016 cet. Zaharia Ion, a depus la rugămintea fostei sale concubine, Cobahmatenco Liuba, o cerere la Oficiul Cadastral Teritorial Călărași, prin care a solicitat să fie anulat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral xxxxx, din motiv că a fost perfectat greșit pe numele său la 19.04.2012.

Drept urmare, registratorul din cadrul Oficiului Cadastral Teritorial Călărași, Vasilachi Alexandru, acționând în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (8) lit. b), art. 38 alin.(3) din Legea Cadastrului bunurilor imobile nr.1543-XII din data de 25-02-1998 și prevederile pct. 121, 123 din Instrucțiunea „Cu privire la înregistrarea bunurilor imobile și drepturilor asupra lor din data de 22-06-2005”, a acceptat solicitarea cet. Zaharia Ion și a perfectat ulterior un titlu de autentificare al dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral xxxxx, pe numele cet. Cobahmatenco Liuba.

Tot aici, Colegiul penal lărgit ține a menționa că potrivit atât rechizitoriului, cât și ordonațelor de modificare a învinuirii din 21.05.2019, rezultă că Primăria orașelului Xxxxxt a fost recunoscută în calitate de partea vătămată prin ordonanța din 02.12.2016 în virtutea faptului că nu au fost constatate careva decizii sau alte acte cu caracter administrativ adoptate de Consiliul și/sau Primăria orașelului Xxxxxt, prin care s-ar confirma transmiterea în proprietatea cet. Zaharia Ion și, ulterior, în proprietatea cet. Cobahmatenco Liuba, a lotului de teren cu numărul cadastral xxxxx, situat în extravilanul satului Xxxxxdin raionul Strășeni.

În ipoteza celor învederate, instanța de recurs ordinar reiterează că din conținutul probatoriului administrat, rezultă că asemenea acte cu caracter administrativ, prin care s-ar confirma transmiterea în proprietatea cet. Zaharia Ion, și ulterior în proprietatea cet. Cobahmatenco Liuba, a lotului de teren cu numărul cadastral xxxxx, situat în extravilanul satului Xxxxxdin raionul Strășeni, nu pot exista, din motivul că lotul de teren respectiv, nu s-a aflat niciodată la balanța sau în proprietatea unității administrative teritoriale Xxxxxt, fapt care se confirmă prin declarațiile fostului primar al satului xxxxxx, Deriughin Andrei, care în cadrul ședinței de judecată a explicat cu lux de amănunte, circumstanțele în care el, în

calitate de primar, i-a transmis cet. Cobahmatenco Liuba, lotul de teren cu numărul cadastral xxxxx.

Or, circumstanțele enunțate supra se confirmă prin înscrisurile anexate la materialele cauzei penale, din care rezultă că după radierea dreptului de proprietate asupra lotului de teren cu numărul cadastral xxxxx, situat în extravilanul satului Xxxxxdin raionul Strășeni, a cet. Zaharia Ion, în baza propriei cereri depusă de acesta la data de 21.01.2016, dreptul de proprietate asupra lotului de teren cu numărul cadastral xxxxx, a fost înregistrat după cet. Cobahmatenco Liuba, iar, ulterior, dreptul de proprietate asupra acestui lot de teren a fost înregistrat în baza Contractului de vânzare-cumpărare din data de 03.02.2015, după cet. Popescu Ion, fapt care confirmă și prin Extrasele eliberate de Agenția Relații Funciare și Cadastru.

Subsidiar, Colegiul penal lărgit subliniază că instanțele de fond întemeiat au constatat că Consiliul orășenesc Xxxxxț, prin Decizia nr.2/12 din data de 26.07.2017, a decis, în legătură cu demersul nr.21 eliberat de Primăria orașelului Xxxxxț la 25.04.2012, că inculpații Panus Oleg, Cazacu Nicolae si Vîlcu Raisa, în calitate de funcționari ai Primăriei Xxxxxț, *„au acționat în limitele drepturilor si atribuțiilor acordate prin lege, n-au urmărit interesul material si alte interese personale si nu au cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor si intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice si juridice”*.

În sensul expus, se atestă că demersul nr.21 din data de 25.04.2012, tehnordacatat de inculpații Cazacu Nicolae și Vîlcu Raisa, și semant de inculpatul Panuș Oleg, în calitate de primar al orașelului Xxxxxț din raionul Strășeni, nu poate fi asimilat (catalogat) ca un act cu caracter administrativ în sensul prevederilor art.3 din Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din data de 10.02.2000 (în vigoare la momentul întocmirii acestui demers), deoarece un asemenea demers nu poate constitui obiect al acțiunii în contencios administrativ, ci mai degrabă o faptă sau operațiune-tehnică materială care se adoptă de autoritățile publice în scopul executării actului administrativ.

Mai mult, din declarațiile registratorului din cadrul Oficiului Cadastral Teritorial Călărași, Vasilachi Alexandru, rezultă că doar în baza demersului nr.21 eliberat de Primăria orașelului Xxxxxț la 25.04.2012, și fără cererea cet. Zaharia Ion, prin care acesta a solicitat să fie anulat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral xxxxx, din motiv că a fost perfectat greșit pe numele său, el, în calitate de registrator nu era în drept să perfecteze un alt titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral xxxxx, pe numele cet. Cobahmatenco Liuba.

În contextul celor reflectate supra, raportând dispozițiile art. 3 din Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV (în vigoare la momentul întocmirii acestui demers) la declarațiile registratorului din cadrul Oficiului Cadastral Teritorial Călărași, Vasilachi Alexandru, din care rezultă că *”doar în baza demersului nr.21 eliberat de Primăria orașelului Xxxxxț la data de 25.04.2012, și fără cererea cet. Zharia Ion, prin care acesta a solicitat să fie anulat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral xxxxx, din motiv că a fost perfectat greșit pe numele său el, în calitate de registrator nu era în drept să perfecteze un alt titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral xxxxx, pe numele cet. Cobahmatenco Liuba”*, Colegiul penal lărgit constată că demersul nr.21 din data de 25.04.2012, tehnordacatat de inculpații Cazacu Nicolae și Vîlcu

Raisa, și semnat de inculpatul Panuș Oleg, în calitate de primar al orașelului Xxxxx, nu are caracter obligatoriu (de executare) pentru registratorul din cadrul Oficiului Cadastral Teritorial Călărași, Vasilachi Alexandru.

Elocvente, în acest sens, sunt prevederile art. 32 alin.(1) din Legea Cadastrului bunurilor imobile nr.1543-XII din data de 25.02.1998, potrivit căreia ”organul cadastral teritorial este obligat să verifice dacă documentele prezentate pentru înregistrare corespund exigențelor prezentei legi și ale altor acte normative”.

În conformitate cu art.38 alin.(3) din Legea Cadastrului bunurilor imobile nr.1543-XII din data de 25.02.1998, greșelile care nu au caracter tehnic (indicarea greșită a tipului de drept, a denumirii titularului de drepturi, componența bunului imobil, denaturarea mărimii cotelor în proprietatea comună, a coordonatelor hotarelor, exceptând transformarea coordonatelor punctelor de hotar dintr-un sistem de coordonate în altul, și alte greșeli care lezează drepturile și interesele legitime ale titularilor de drepturi sau ale altor persoane), se corectează cu consimțământul exprimat în scris ai fiecărui titular de drepturi ale cărui interese sînt atinse sau în temeiul hotărîrii judecătorești irevocabile.

Rezultând din cele expuse, Colegiul penal lărgit concluzionează că demersul nr.21 din 25.04.2012, tehnordacat de inculpații Cazacu Nicolae și Vîlcu Raisa, și semant de inculpatul Panuș Oleg, în calitate de primar al orașelului Xxxxxt din raionul Strășeni, nu poate fi asimilat (catalogat) ca un act cu caracter administrativ în sensul prevederilor art.3 din Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din data de 10.02.2000 (în vigoare la momentul întocmirii acestui demers), or, un asemenea demers nu poate constitui obiect al acțiunii în contencios administrativ, ci mai degrabă o faptă, sau operațiune-tehnică materială, care se adoptă de autoritățile publice în scopul executării actului administrativ.

În esență, toate acestea conturează convingerea fermă a instanței de recurs ordinar că inculpații nu se fac vinovați de comiterea infracțiunilor imputate acestora prin actul de învinuire și cel de sesizare al instanței. Or, acuzatorul de stat nu a demonstrat prin careva probe că fapta imputată inculpaților Panuș Oleg, Cazac Nicolae și Vîlcu Raisa întrunește elementele constitutive ale componentelor de infracțiuni prevăzute de art. 328 alin. (1), art. 328 alin. (3) Cod penal, la caz, lipsind în acțiunile inculpaților latura obiectivă și latura subiectivă ale infracțiunilor incriminate. Astfel, pe această linie de considerente, Colegiul penal lărgit notează că susține raționamentele primei instanțe și a celei de apel privitor la netemeinicia solicitării parvenite din partea acuzării precum că ultimii urmează a fi condamnați.

În altă ordine de idei, analizând materialele cauzei, se constată că potrivit Certificatului de deces DC-IV xxxxxx, inculpata Vîlcu Raisa, la 30 septembrie 2021, a decedat, iar potrivit Certificatului de deces DC-IV xxxxxx, inculpatul Panuș Oleg, la 03 decembrie 2021, a decedat.

Parcursând aceste considerente, instanța de recurs ordinar reiterează temeinicia raționamentelor instanței de apel prin care a constatat că ”*decesului inculpaților Vîlcu Raisa și Panuș Oleg la etapa judecării apelului, având în plan secund o sentință de achitare pe caz, face imposibilă punerea pe rol a cauzei și începerea examinării acesteia în lumina jurisprudenței CEDO, și anume, a cauzei Grădinar versus Moldova, or, după decesul inculpaților nu mai poate derula acțiuni procedurale specifice tragerii la răspundere penală față de un subiect, dat fiind faptul, că nu mai există subiectul infracțiunii. Totodată, apare ca lipsit de temei*

*juridic continuarea procesului de judecată în vederea adoptării soluției de fond ce vizează vinovăția inculpaților Vîlcu Raisa și Panuș Oleg, de vreme ce aceștia nu există, mai mult ca atât, dispunerea încetării procesului în legătura cu decesul inculpaților ar echivala cu nereabilitarea acestora în contextul limitei apelului formulat asupra unei sentințe de achitare”.*

În jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, reamintește cu fiecare ocazie posibilă că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia, iar efectul art. 6 § 1 este, *inter alia*, de a plasa „tribunalul” sub o obligație de a proceda la o examinare corespunzătoare a pledoariilor, argumentelor și probelor din dosar, fără a prejudicia propria apreciere a acestora. Colegiul efectuând o analiză textuală a părții motivante a deciziei instanței de apel, precum și a sentinței conchide că acestea cuprind relevarea considerentelor și temeiurilor legale asupra concluziilor formate în rezultatul verificării probatoriului administrat, în raport cu motivele invocate de părți și circumstanțele incidente cauzei.

În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și motivată, mai mult, instanța de apel a dat răspuns la toate argumentele invocate de apelant în cererea de apel, a apreciat just probatoriul administrat, specificând motivele pe care și-a întemeiat soluția, iar criticele din recursul declarat de procuror, sunt vădit neîntemeiate.

Subsecvent, instanța de recurs ordinar nu vede necesitatea de a dezbate, prin alte argumente, toate alegațiile din recursul părții acuzării, în primul rând pentru că erorile de drept semnalate nu s-au confirmat, și în al doilea rând, pentru că careva temeiuri de casare a hotărârii recurate *ex officio*, Colegiul penal lărgit nu a stabilit.

Cele consemnate supra, evidențiază suplimentar că instanța de apel a acordat o atenție sporită materialelor acestei cauze, înlăturând justificat și prin argumente temeinice alegațiile acuzării privitor la vinovăția inculpaților.

Pe cale de consecință, instanța de recurs ordinar reiterează că motivarea pe care instanța de apel a formulat-o, o acceptă, și pentru a evita repetări inutile o însușește, fapt ce vine în corespundere și cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37) a hotărârii în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, a indicat că art. 6 §1 din Convenție deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument în parte, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale, fapt ce determină inutilitatea expunerii lor repetate în prezenta decizie.

În virtutea celor expuse și constatând că în cauză există o concordanță deplină între situația de fapt și de drept stabilită de instanța de apel, nefiind identificate de instanța de recurs prezența erorilor de drept prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că recursul declarat urmează a fi respins, ca inadmisibil.

7. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

## DECIDE :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscriptie Chişinău, Tăut Dorina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 21 iunie 2022, în cauza penală privindu-i pe Panuş Oleg XXXXX, Cazacu Nicolae XXXXX, Vîlcu Raisa XXXXX, cu menţinerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunţată integral la 19 iulie 2023.

Preşedinte

Guzun Ion

Judecători

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Daguţa Sergiu

Parfeni Oxana